

آئین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان دانشکده ها و دانشگاههای علوم پزشکی کشور

مقدمه

در مسیر رشد و بالندگی انسان و تعلیم و تربیت او، فرا می رسد که آدمی در اوج جوانی، توانمند و آرمانگرا با روحیه ای حساس و تاثیرپذیر، وارد محیطی به نام دانشگاه می شود، محیطی پویا، هدفمند و فرهنگ ساز که با جهت گیری ها و کنش های علمی-پژوهشی خود، شاخصی از میزان پویایی یک جامعه است و با ایجاد روحیه ای پرسشگری در جوانان آینده ساز، موحد جامعه ای کمال جو و بالnde خواهد شد. دانشگاه نه تنها تامین کننده ای دانش و فن در جامعه است، بلکه می تواند جهت دهنده ای فرهنگ و تضمین کننده باز تولید شکل و محتوای فرهنگی جوامع نیز باشد. همین ویژگی ها و توانمندی هاست که ما را بر آن می دارد تا هر چه بیشتر، دقیقتر و کارآمدتر در جهت بستر های مناسب برای شکوفایی استعداد های دانشجویان مشتاق و دانشمندان جوان مستعد خویش بکوشیم و دانشگاهی دانش محور و تمدن ساز فراهم نمائیم.

به همین منظور در جهت تحقق این هدف بزرگ، شان و حرمت محیط های علمی، آموزشی-پژوهشی، صیانت از کرامت انسانی و شان دانشجو و خدمت رسانی مناسب، ضمن افزایش اعتماد و اطمینان بیمار به محیط های آموزشی و درمانی، ایجاد حس احترام، آرامش و راحتی بیماران، ارتقای سلامت روانی دانشگاهیان بیماران و مراجعین بیمارستانی و گروه های مختلف دانشجویی، به استناد بند الف ماده ۳ فصل اول قانون برنامه ای پنج ساله ای پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران، استانداردهای حقوق گیرنده ای خدمت و همراه وی و مصوب جلسه ۱۹۸ شورای انقلاب فرهنگی، مورخه ۱۳۸۹/۰۳/۱۸ در خصوص مصاديق پوشش (مجاز و غیر مجاز) ویژه ای دانشجویان که در تبیین تصریه ۳/۵ ماده ۶ آیین نامه انصباطی دانشجویان (مصطفوی جلسه ۳۵۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ ۷۴/۰۶/۱۴) تدوین شده است. (آیین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان دانشکده ها و دانشگاه های علوم پزشکی کشور) تصویب می شود، لذا پس از مطالعه دقیق و توجیه کامل آیین نامه و شیوه نامه آن، ملزم به رعایت آن هستید.

ماده ۱ - تعاریف کلی

کلیه اصطلاحات این آیین نامه بر اساس تعارف مصوب در آیین نامه های آموزشی تنظیم شده و شامل موارد ذیل میگردد:

- (۱) دانشجو: فردی است که از طریق ظوابط و موسسات آموزش عالی و یا آزمون ورودی دانشگاه ها پذیرفته شده، ثبت نام کرده و در حال طی کردن سنت آموزشی است.
- (۲) دانشجویی بالینی: به دانشجویی اطلاق میگردد که تحت آموزش در محیط بهداشتی، درمانی قرار دارد.
- (۳) محیط آموزشی و پژوهشی: محلی است که فردی در آن با عنوان دانشجو در حال انجام فعالیت های آموزشی و پژوهشی است.

تبصره ۱ : دانشجویان خارجی (اتباع غیر ایرانی) نیز مشمول این آیین نامه هستند.

تبصره ۲ : مکان های اردویی و کلیه تجمعات دانشجویی مشمول قوانین محیط های آموزشی و پژوهشی می شوند.

ماده ۲ - رفتار حرفه ای

از آنجا که هدف از آموزش دانشجو در دانشگاه های علوم پزشکی، در حقیقت تربیت نیروی ماهر جهت انجام حرفه ای مقدس پزشکی و احتمالاً ورود به حریم خصوصی افراد است، از این رو به عنوان یک وظیفه شرعی و اخلاقی، دانش آموخته موظف است رفتاری کاملاً حرفه ای و مناسب با شان محیط های علمی و درمانی از خود نشان دهد و همواره به عنوان مشاوری راز دار به حریم خصوصی و شان و مقام دیگران احترام بگذارد.

الف - محیط های آموزشی - پژوهشی :

- (۱) دانشجویا می باید از ایجاد هر گونه اخلال به هنگام آموزش خود داری نمایند.
- (۲) انجام هرگونه رفتار یا عملی که خلاف منزلت دانشجویی و رفتار حرفه ایست، ممنوع است.
- (۳) حفاظت و استفاده صحیح از امکانات، تجهیزات و وسائل عمومی در اختیار، از وظایف حرفه ای دانشجو است.

«شیوه نامه اجرایی آیین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان دانشگاه ها و دانشکده های

علوم پزشکی کشور»

هرچه محیط دانشگاه ، محیط تدین و سلامت دینی باشد، برای دانشجو، برای درس خواندن، برای فکر صحیح کردن و برای هرگونه تلاش سیاسی و فرهنگی سالم، امن تر خواهد بود.

مقام معظم رهبری (مد ظله العالی)

مقدمه

در مسیر تحقق برنامه ها و اهداف بلند نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و به منظور نیل به جهش علمی و نهضت تولید علم دردانشگاههای کشور، باسته است با اهتمام ویژه جهت استاندارد سازی علمی دانشگاه در همه زمینه ها گام برداشته و تلاش نموده ، امکانات موجود را به روز و کمبودها را سازگار با فرهنگ بومی تولید و برطرف نماییم و این مهم حاصل نمی شود مگر اینکه حرفه ای پیاندیشیم و در عمل ، محیط کار حرفه ای توأم با سلامت اجتماعی ، فرهنگی و اخلاقی فراهم سازیم .

به همین منظور ، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در جهت قانونمندی و استاندارد سازی رفتار و پوشش دانشجویان دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی ، با اتکاء به دانش جمیع و قوانین موجود در سطح ایران و جهان ، اقدام به تدوین آیین نامه ای در این خصوص نمودتا مسیر روشی برای عملکرد جوانان فرهیخته دانشگاهی ترسیم نماید. از این رو به استاندارد الف ماده ۳ فصل اول قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران ، استانداردهای حقوق گیرنده خدمت و همراه وی و مصوب جلسه ۳۵۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ ۱۳/۶/۲۴ در خصوص مصاديق پوشش (مجاز و غیر مجاز) حرفه ای دانشجویان که در تبیین بند ۳/د ماده ۶ آیین نامه انصباطی دانشجویان تدوین شده است ، آیین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی کشور به تصویب رسید و به منظور اجرایی نمودن این آیین نامه به استاندار بند ۱ ا زماده ۴ «آیین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی کشور » شیوه نامه ای تهیه گردید تا ضمن شفاف سازی عملکرد دانشجویان ، خط مشی مشخص برای مجریان و ناظران باشد . در حقیقت تدوین آیین نامه و شیوه نامه اجرایی آن ، پاسخ به نیاز دانشجویانی است که خواستار تعیین روشی شفاف و دقیق و به دور از سلایق ، جهت امکان حضور در محیطی سالم با حفظ حرمت و رعایت کرامت انسانی که زمینه ساز تعالی علمی و اخلاقی است ؛ می باشد. لذا دستگاههای اجرایی حوزه بهداشت و درمان پس از ابلاغ آیین نامه و شیوه نامه اجرایی رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان ملزم به رعایت آن می گردند.

ماده ۱- وظایف اختصاصی دستگاهها

بدیهی است در کنار شرایط مساعد اجتماعی الگو بذیری این فرهنگ نیازمند نهادینه شدن آن در وجود افراد می باشد و بدون شک رسیدن به این هدف نیازمند مشارکت و توجه جدی همه نهادها و دستگاهها به صورت مستمر و هدفمند می باشد . در این راستا دانشگاه علوم پزشکی موظف است به منظور اجرایی نمودن شیوه نامه اجرایی آیین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی کشور، شرح وظایف ذیل را مدد نظر قرار داده و در اجرای بهینه آن کوشای بشد .

تبصره : برای سهولت در روانخوانی متن ، به جای عبارت « شیوه نامه اجرایی رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی کشور » تنها از کلمه شیوه نامه استفاده می شود.

۱- تبیین و معرفی شیوه ها و راهکار های مناسب برای ارتباط سالم جوانان و اهمیت زدایی از نماد لباس و آرایش مبتذل

۲-۱ تحقیق و مطالعه پیرامون اثرات منفی تاثیر فرهنگ فاسد و غیر اخلاقی غرب در زندگی اجتماعی و فردی جوانان با همکاری دستگاههای ذیربط

- ۱-۳ مطالعه جهت تعیین هنجارهای روشن در زمینه توسعه فرهنگ حجاب متناسب با عالیق جوانان و ارزش‌های جامعه
- ۴ برنامه ریزی در جهت بهینه سازی فرهنگ رفتار و پوشش حرفه‌ای بویژه در اوقات فراغت با اولویت اجرای برنامه‌ها به تفکیک دختران و پسران
- ۵ تعامل با سازمان‌ها و نهادهای دولتی و غیر دولتی فعال در راستای گسترش فرهنگ رفتار و پوشش حرفه‌ای
- ۶ ایجاد مراکز مشاوره به صورت نیمه متتمرکز و غیر متتمرکز با کادر مجرب جهت اطلاع رسانی و تعامل بیشتر با دانشجویان دانشگاهها و دانشکده‌ها
- ۷ برگزاری نشست‌های هم اندیشی، مناظره و کرسی‌های آزاد اندیشی در خصوص فلسفه عفاف و حجاب
- ۸ تشویق و تحلیل از دانشجویان نخبه و ممتاز و معرفی افراد نمونه با توجه به الگو بودن آنها در زمینه پوشش
- ۹ گنجاندن مفاهیم عفاف و حجاب در دوره‌های آموزشی (ساعت‌های فرهنگی) دانشجویان
- ۱۰-۱ اجرای کامل قانون انطباق امور پزشکی با موازین شرع مقدس اسلام و ابلاغ دستورالعمل‌های اجرایی در محیط‌های بهداشتی درمانی
- ۱۱-۱ نظارت بیشتر بر بیمارستان‌های تابعه به منظور ترویج فرهنگ حجاب و رعایت حقوق بیماران توسط دانشجویان
- ۱۲-۱ تاکید بر رعایت حجاب و اخلاق اسلامی به عنوان یکی از پیش شرط‌های اساسی جهت حضور دانشجویان در حوزه‌های مختلف علمی، فرهنگی، ورزشی و ...
- ۱۳-۱ تقویت شوراهای امر به معروف و نهی از منکر در دانشگاهها و دانشکده‌های علوم پزشکی و بیمارستانهای تابعه
- ۱۴-۱ اهمیت به مساله حجاب به عنوان یکی از امتیازهای شاخص در گزینش و معرفی دانشجویان نمونه دانشگاهها و دانشکده‌های علوم پزشکی آیین نامه رفتار و پوشش حرفه‌ای
- ۱۵-۱ فعال کردن دانشجویان در حوزه پژوهش‌های علمی حجاب و عفاف در دانشگاهها
- ۱۶-۱ اهداء بسته‌های فرهنگی به دانشجویان جدیدالورود در راستای ارتقاء آگاهی آنان در حوزه حجاب و عفاف
- ۱۷-۱ برگزاری جلسات سخنرانی، پرسش و پاسخ و همایش‌های علمی در خصوص حجاب توسط تشکل‌های دانشجویی و کانون‌های فرهنگی هنری در دانشگاه
- ۱۸-۱ ارایه الگوی مناسب و متحددالشكل به دانشجویان جهت ورود به محیط‌های آموزشی پژوهشی و بهداشتی درمانی طبق شیوه نامه اجرایی
- ۱۹-۱ نظارت بر حسن اجرای آیین نامه و شیوه نامه رفتار و پوشش حرفه‌ای دانشجویان

ماده ۲- تعاریف کلی

به منظور تکمیل تعاریف ماده ۱ آیین نامه، موارد ذیل به این شرح تعریف می‌شوند :

- ۱-۲ دانشجو: فردی است که از طریق ضوابط موسسات آموزش عالی و یا آزمون ورودی دانشگاهها پذیرفته شده، ثبت نام نموده و در حال گذراندن سنت‌آموزشی است.
- ۲-۲ دانشجوی بالینی: به دانشجویی اطلاق می‌گردد که تحت آموزش در محیط بهداشتی درمانی قرار دارد.
- ۳-۲ محیط‌های بهداشتی درمانی: به محیط‌هایی اطلاق می‌گردد که دانشجوی بالینی در آن به امور درمان بیماران و آموزش بهداشت در دو حوزه علمی و نظری می‌پردازد که شامل بخش‌های بیمارستانی، مراکز بهداشتی درمانی، درمانگاه‌ها، آزمایشگاه‌ها، داروخانه‌ها، مراکز تصویربرداری، مراکز مشاوره و ... است.
- ۴-۲ فضاهای دانشگاهی: به پردیس دانشگاهها، دانشکده‌ها و محیط‌های خوابگاهی اطلاق می‌گردد.

۵-۲ محیط های آموزشی پژوهشی : محیطی است که هر فرد در آن با عنوان دانشجو در حال انجام فعالیتهای آموزشی و پژوهشی است.

تبصره : دانشجویان در تمامی محیطهای آموزشی پژوهشی ، درمانی و بهداشتی ، فضاهای دانشگاهی ، مراکز تحقیقاتی، پژوهشکده ها ، مراکز کار آموزی و کار ورزی و محیطهای فرهنگی ، ورزشی ، تفریحی ، مکان های اردوبی و کلیه تجمعات دانشجویی وابسته و غیر وابسته به دانشگاه که تحت عنوان دانشجو ، شرکت دارند؛ مشمول قوانین آیین نامه و شیوه نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی کشور می گردند.

۶-۲ رفتار حرفه ای : به تمامی اعمال و گفتاری گفته می شود که از فرد در جایگاه شغلی وی انتظار می رود.

۷-۲ پوشش حرفه ای : به لباسی گفته می شود که فرد در حرفه خاص خود، ملزم به پوشیدن آن است .

۸-۲ شئون دانشجویی : به تمامی رفتار ، پوشش و ظاهر دانشجو گفته می شود که نشان دهنده ی دانش ، آگاهی ، صراحة و شجاعت همراه با ادب و تدبیر ، سادگی ، پاکیزگی ، وقت شناسی، نظم و ترتیب و تلاشگری او در عرصه علم و فن آوری است .

۹-۲ شئون اسلامی : به تمامی قوانین اسلامی گفته می شود که در نص صريح قرآن ، فقه اسلامی و آراء اکثریت مراجع تقلید آمده است .

۱۰-۲ دوره تحصیلی: به هر نیمسال تحصیلی اطلاق می گردد.

ماده ۳- رفتار حرفه ای

الف - الزامات کلی دانشجویان در محیط های آموزشی پژوهشی:

۱-۳ دانشجویان باید از ایجاد هر گونه اخلال به هنگام تدریس خودداری نمایند؛ مصادیق اخلال در هنگام تدریس مانند:

۱-۳-۱ ورود به کلاس بعد از استاد

۱-۳-۲ خوردن و آشامیدن

۱-۳-۳ بلند صحبت کردن ، خندهیدن و ایجاد سر و صدا

ب - الزامات دانشجوی بالینی

دانشجویان می باید علاوه بر مراعات موارد بند الف به منظور رعایت استاندارد های حقوق گیرنده خدمت و همراه وی ، متن مصوب را مطالعه و به آن عمل نمایند .

ماده ۳- پوشش حرفه ای

دانشجویان باید در تمامی ساعت های آموزشی و کاری ، ظاهری تمیز ، مرتب و مناسب با موقعیت حرفه ای خود داشته باشند و از پوششی که موجب خدشه دار شدن شان دانشجو و دانشگاه می گردد ، خودداری نمایند.

الف - پوشش حرفه ای دانشجویان در محیط های آموزشی و پژوهشی :

• دختران:

- ۱) رنگ ، اندازه ، ضخامت مانتو و شلوار ، جوراب کفش و حجاب دانشجویان می باید مناسب با شئونات اسلامی و جامعه دانشگاهی باشد.

(۲) ظاهر دانشجویان می باید متناسب با شئونات اسلامی و عرف جامعه ی دانشگاهی باشد.

• پسران:

- (۱) رنگ، سایز، ضخامت و مدل پیراهن ، شلوار ، جوراب و کفش می باید متناسب با شئونات اسلامی و جامعه دانشگاهی باشد.
- (۲) ظاهر دانشجویان می باید متناسب با شئونات اسلامی و عرف جامعه ی دانشگاهی باشد.

ب- پوشش حرفه ای دانشجویان در فضاهای بهداشتی ، درمانی:

- (۱) دانشجویان می باید در طول مدت حضور در محیط های درمانی از لباس فرم مخصوص به خود (طبق رنگ و الگوی اعلام شده) به صورت پاکیزه و دکمه های بسته استفاده نمایند. رعایت کلیه ضوابط مندرج در بند (الف) ماده ۳ آین آین نامه و شیوه نامه اجرایی آن در محیط های درمانی نیز الزامی است .
- (۲) نصب کارت ارائه شده از سوی معاونت آموزشی بر روی سینه در سمت چپ لباس فرم الزامی است.

ماده ۴- مسئولیت های اجرای آین نامه

- (۱) پس از تصویب این آین نامه ، شیوه نامه اجرایی آن ظرف مدت یک ماه توسط معاونت آموزشی و معاونت فرهنگی و امور دانشجویی تدوین و به دانشگاه ها ابلاغ خواهد شد.
- (۲) نمره رفتار حرفه ای دانشجو در پایان هر دوره بر اساس میزان پایبندی به این آئین نامه طبق شیوه نامه اجرایی آن توسط معاونت آموزشی پایش می شود و فرم ارزشیابی صادره در سوابق دانشجو (همچون کارنامه آموزشی) نگهداری خواهد شد.
- (۳) معاونت دانشجویی - فرهنگی وظیفه نظارت بر حسن اجرای این آئین نامه و شیوه نامه اجرایی آن را به عهده خواهد داشت.
- (۴) چنانچه دانشجو در هر نیم سال تحصیلی ، حد نصاب مورد نظر را در فرم ارزشیابی رفتار و پوشش حرفه ای کسب ننماید از سوی معاونت آموزشی در مرتبه نخست جهت انجام مشاوره به معاونت دانشجویی، فرهنگی و در صورت تکرار جهت بررسی به شورای انصباطی معروفی می گردد.

تبصره : میزان پایبندی به این آئین نامه و شیوه نامه اجرایی آن در ارزشیابی رئیس بیمارستان، معاون آموزشی، مدیران گروه های آموزشی ، روسای بخش ها و اساتید در نظر گرفته می شود، همچنین در رتبه بندی بیمارستان ها بر طبق دستور العمل تدوین شده توسط معاونت درمان ، تاثیر قابل توجه ای خواهد داشت .

این آئین نامه در بک مقدمه ، ۴ ماده ، ۱۶ بند و ۳ تبصره در تاریخ ۹۱/۵/۱۵ به تصویب شورای فرهنگی وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پژوهشی رسید و از تاریخ ابلاغ به دانشگاه ها ، لازم الاجراست و کلیه آین نامه ها و بخش نامه های مغایر با این آین نامه فاقد اعتبار است .

۴-۳ استفاده از تلفن همراه و سایر وسایل صوتی و تصویری

۲-۳ دانشجویان باید از اعمال و رفتار خلاف شوون اسلامی ، دانشجویی و اخلاق حرفه ای خودداری نمایند ، مصاديق آن مانند :

۱-۲-۳ عدم رعایت ادب و احترام ، فروتنی ، اخلاق و آداب اسلامی مناسب با شأن یک فرد دانشگاهی

۲-۲-۳ توهین و تمسخر زبانی و رفتاری ، مشاجره و پرخاشگری

۳-۲-۳ عدم رعایت حقوق دیگران

۴-۲-۳ مصرف هرنوع محصول دخانی یا مخدر

۵-۲-۳ استفاده از هر نوع دارو و یا ماده ای که باعث غیرعادی جلوه نمودن حرکات و گفتار دانشجو شود.

۳-۳ دانشجویان باید ملزم ب حفاظت و استفاده صحیح از امکانات ، تجهیزات و وسایل عمومی در اختیار باشند مصاديق آن مانند :

۱-۳-۳ دانشجویان بدون هماهنگی مسئول مربوطه ، مجاز به استفاده از تجهیزات نخواهند بود.

۲-۳-۳ باید به علائم هشداردهنده و راهنمای استفاده از وسایل در محیط توجه نمایند.

۳-۳-۳ استفاده از امکانات و تجهیزات برای مصارف شخصی و یا به نفع احزاب و گروههای غیر مجاز ، ممنوع میباشد.

۴-۳-۳ ایراد خسارت به اموال موجود در فضاهای دانشگاهی و محیطهای بهداشتی درمانی یا سایر اموال بیت المال مجاز نمیباشد.

ب- الزامات دانشجوی بالینی

۱-۳ رعایت کلیه ضوابط مندرج در بند الف ماده ۳ این شیوه نامه برای دانشجویان بالینی الزامی است.

۲-۳ دانشجویان باید به منظور رعایت استانداردهای حقوق خدمات گیرندها و همراهان وی متون مصوب اخلاق پزشکی را مطالعه و به آن عمل نمایند.

۳-۳ از آن جایی که رعایت حریم شخصی و آرامش روحی بیمار در هر شرایطی برای دانشجویان الزامی است ، لذا باید سعی نمایند قبل از معاینه ، آزمایش و یا تهیه شرح حال ، رضایت بیمار را اخذ نمایند.

۴-۳ دانشجویان در صورتی که دستورالعملی را به ضرر بیمار و یا ناقض مقررات بالینی و اینمی ببنند باید در ابتدا آن را با مسئول ارشد بالینی در میان بگذارند.

۵-۳ هنگام معاینه باید حریم خصوصی بیماران رعایت شود.

۶-۳ دانشجویان باید به حقوق بیماران در رابطه با انتخاب درمانگر و روش درمانی در موارد غیر اورژانس احترام بگذارند.

۷-۳ دانشجویان باید به مذهب و فرهنگ بیماران احترام بگذارند.

۸-۳ دانشجویان نباید از موقعیت بیماران و یا خانواده های آنان سوء استفاده نمایند.

۹-۳ دانشجویان باید اسرار بیماران را حفظ نمایند.

۱۰-۳ دانشجو باید در حین انجام وظیفه در محیطهای بهداشتی درمانی ، کارت شناسایی خود را به همراه داشته باشد.

۱۱-۳ خوردن و آشامیدن و استفاده از تلفن همراه برای بیمار ممنوع است.

ماده ۴ - پوشش حرفه ای

الف- پوشش حرفه ای دانشجویان دختر در محیطهای آموزشی و پژوهشی

۴-۱ حجاب باید کامل و بر اساس شوون اسلامی و دانشجویی باشد.

۴-۲ استفاده از مانتو ، شلوار ، مقنعه و جوراب متعارف جهت پوشش الزامی است.

۴-۳ مدل مانتو ، شلوار ، مقنعه ، کفش ، کیف و جوراب باید ساده و به دور از مدهای افراطی باشد.

تبصره ۱: پوشیدن مانتو تنگ یا خیلی گشاد ، کوتاه یا خیلی بلند مجاز نیست.

تبصره ۲: شلوار باید اندازه متعارف داشته باشد و تنگ و کوتاه نباشد.

تبصره ۳: استفاده از لباسهایی که تعتمدا پاره یا وصله باشد ممنوع است.

تبصره ۴: پوشش چادر یا مقنعه باید کامل و بر اساس موازین شرعی باشد.

تبصره ۵: کفش باید ساده ، تمیز ، با پاشنه متعارف و بدون سر و صدای آزار دهنده باشد.

تبصره ۶: پوشیدن چکمه روی شلوار ، دمپایی و صندل در محیطهای آموزشی و پژوهشی مجاز نمیباشد.

۴-۴ رنگ مانتو ، شلوار ، کیف ، کفش و جوراب نباید تندر و زننده باشدو جلب توجه نماید.

۴-۵ از مانتو ، شلوار ، مقنعه و جورابی که ضخامت لازم را برای حفظ پوشش و حجاب ندارد استفاده نگردد.

۴-۶ استفاده از لباس ، کیف ، کفش ، جوراب ، پیشانی بند ، مج بند ، شال ، دستمال گردن ، کمریند ، انگشتر و کلاههایی که غیرمتعارف و دارای نقوش و نوشته های زننده و یا علامت گروههای ضد اسلام ، د انقلاب و ضد اخلاق باشند مجاز نیست.

۴-۷ استفاده از عینک و زیور آلات متعارف مانند انگشتر و ساعت مجاز میباشد.

۴-۸ ناخن ها باید کوتاه ، تمیز ، پیراسته و بدون هیچگونه ترئینی باشند.

۴-۹ انجام هرگونه آرایش و خالکوبی که در معرض دید باشد ممنوع است.

۴-۱۰ استفاده از عطر یا ادکلن با بوی تندر و غیر متعارف مجاز نیست.

ب- پوشش حرفه ای دانشجویان پسر در محیطهای آموزشی و پژوهشی

۴-۱ پوشش باید کامل و بر اساس شوون اسلامی و دانشجویی باشد.

۴-۲ استفاده از شلوار ، پیراهن و جوراب متعارف جهت پوشش الزامی است.

۴-۳ مدل پیراهن ، شلوار ، کیف ، کفش و جوراب باید ساده و به دور از مدهای افراطی باشد.

تبصره ۱ - شلوار نباید تنگ و کوتاه باشد.

تبصره ۲ - پیراهن باید آستین دار بوده ، کوتاه و خیلی تنگ نباشد.

تبصره ۳ - استفاده از لباسی که تعمداً پاره یا وصله باشد ممنوع است.

تبصره ۴ - پوشیدن دمپایی و صندل در محیط‌های آموزشی و پژوهشی مجاز نیست.

تبصره ۵ - کفش باید ساده و تمیز باشد.

۴-۴ از پیراهن و شلواری که ضخامت لازم را برای حفظ پوشش ندارد استفاده نگردد.

۴-۵ رنگ لباس ، کفش و جوراب نباید تندر و زننده باشد و جلب توجه نماید.

۴-۶ استفاده از لباس ، کیف ، کفش ، جوراب ، پیشانی بند ، مج بند ، شال ، دستمال گردن ، کمربند ، انگشت و کلاههایی که غیرمتعارف و دارای نقوش و نوشه های زننده و یا علامت گروههای ضد اسلام ، د انقلاب و ضد اخلاق باشند مجاز نیست.

۴-۷ استفاده از کراوات و پایپیون ممنوع است.

۴-۸ استفاده از عینک و زیور آلات متعارف مانند انگشت و ساعت مجاز است.

۴-۹ به دلیل افزایش انتقال عفونت و آسیب به افراد و تجهیزات ، ناخن ها بایستی کوتاه ، تمیز و پیراسته باشند.

۴-۱۰ انجام هرگونه آرایش و خالکوبی که در معرض دید باشد ممنوع است.

۴-۱۱ پیرایش موی سر و صورت باید ساده ، کوتاه و به دور از مدهای افراطی باشد.

۴-۱۲ استفاده از عطر یا ادکلن با بوی تندر و غیر متعارف مجاز نیست.

ج - پوشش حرفه ای دانشجویان بالینی در فضاهای بهداشتی ، درمانی

رعایت کلیه ضوابط مندرج در بند الف و ب ماده ۴ این شیوه نامه الزامی است.

۴-۱۳ دانشجویان بالینی باید در طول مدت حضور در محیط‌های بهداشتی و درمانی از لباس فرم مخصوص به خود (برطبق استانداردهای تعریف شده دانشگاه) و با رعایت کامل شوون اسلامی و دانشجویی استفاده نمایند.

تبصره ۱ : استفاده از لباس مناسب و ضخامت پارچه ی لباس فرم و اندازه و سایز آن منطبق با مشخصات محیط‌های آموزشی و پژوهشی باشد.

تبصره ۲ : لباس فرم دانشجویان باید به صورت پاکیزه و مرتب و با دکمه های بسته باشد.

تبصره ۳ : پوشش دانشجویان در محیط بالینی- آزمایشگاهی خاص مانند اتاق عمل و بخش های مراقبتهای ویژه میباشد کاملاً بر طبق استاندارد تعریف شده در آن بخش و با رعایت حجاب و پوشش کامل اسلامی باشد.

۴-۲ به دلیل افزایش انتقال عفونت و آسیب به افراد و تجهیزات و یا جلب توجه استفاده از هرگونه آرایش و بلندی ناخن ها برای دانشجوی بالینی ممنوع است.

۳-۴ پوشیدن جوراب به جهت حفظ بهداشت در محیطهای آموزشی و بهداشتی ضروری است.

۴-۴ به منظور کاهش صدمه به پا و پیشگیری از انتقال عفونت ، کفش دانشجویان باید جلو بسته باشد.

۵-۵ کارت شناسایی ارائه شده از سوی معاونت آموزشی شامل : عکس ، نام و نام خانوادگی ، آرم دانشگاه ، رشته تحصیلی و سمت دانشجو باید بصورت متحالشکل بر روی لباس فرم بطوریکه قابل رویت باشد نصب گردد.

ماده ۵ - مسئولیتهای اجرای آین نامه

۱-۵ معاونت آموزشی بایستی این شیوه نامه اجرایی را در بد و ورود دانشجو به دانشگاه به رویت او رسانده و تعهد نامه کتبی را با امضای دانشجو مبنی بر توجیه کامل و الزام وی به عمل به مفاد آن دریافت نماید. (این تعهد نامه در هنگام ثبت نام یا ابتدای هر مقطع تحصیلی از دانشجو اخذ و در پرونده آموزشی وی نگهداری خواهد شد .)

۲-۵ کارنامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان در هر دوره تحصیلی از سوی معاونت آموزشی طبق کارنامه پیوست ذیل صادر میشود که مسئولیت تکمیل آن با استادان دانشجو در آن دوره است.

۳-۵ استادان موظفند با توجه به این شیوه نامه برای رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان بصورت مجزا نمره توصیفی عالی ، خوب ، متوسط یا ضعیف را بهمراه هر نمره ای آموزشی اعم از تئوری یا عملی صادر نمایند.

تبصره ۱ : لازم است معاونت آموزشی دانشگاه در خصوص نحوه ای تکمیل کارنامه جلسه توجیهی برای استادان برگزار نمایند.

تبصره ۲ : در مورد دروسی که بیش از یک استاد مسئولیت تدریس را بر عهده دارند مسئولیت تکمیل کارنامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان آن درس با تأیید مدیرگروه ترجیحاً بر عهده استادی است که بیشترین تعداد ساعت تدریس را دارد.

تبصره ۳ : در صورت درخواست دانشجو کارنامه ای رفتار و پوشش حرفه ای وی در پایان هر دوره بصورت محرمانه به اطلاع وی خواهد رسید.

تبصره ۴ : نمره های رفتار و پوشش حرفه ای دانشجو در مراحل مختلف تحصیل و نیز در هرگونه استخدام دولتی و گزینش با ضریب مثبت مورد استناد قرار خواهد گرفت.

۵-۵ ارزش عددی درجه ای عالی ۴ ، خوب ۳ ، متوسط ۲ و ضعیف ۱ است. از این اعداد برای تعیین میانگین نمره های توصیفی دانشجو در کارنامه رفتار و پوشش حرفه ای وی استفاده میشود.

۵-۵ چنانچه میانگین نمرات توصیفی رفتار یا پوشش حرفه ای دانشجو در کارنامه نیمسال وی متوسط باشد به دفتر مشاوره دانشجویی معرفی میگردد و تا ارتقاء به درجه بالاتر تحت آموزش آن دفتر قرار میگیرد.

تبصره ۵ : در صورتیکه نمره های توصیفی دانشجو پس از دو ترم متوالی بعد از معرفی به دفتر مشاوره دانشجویی کماکان متوسط و یا پایین تر از آن باشد به شورای انصباطی دانشجویان معرفی میگردد.

۶-۵ چنانچه میانگین نمرات توصیفی رفتار یا پوشش حرفه ای دانشجو در کارنامه نیمسال وی ضعیف باشد در مرحله نخست تحت آموزش دفتر مشاوره دانشجویی قرار گرفته و در صورت تکرار به شورای انصباطی دانشجویان معرفی میگردد.

تبصره ۶ : معاونت آموزشی موظف است در صورت اعتراض دانشجو یا معرفی دانشجو به شورای انصباطی کارنامه ای وی را بهمراه توضیحات مکتوب استادان به معاونت دانشجویی و فرهنگی (رئیس شورای انصباطی بدوي دانشجویان) ارائه نماید.

۷-۵ معاونت دانشجویی و فرهنگی وظیفه ناظارت بر حسن اجرای شیوه نامه اجرایی را بر عهده خواهد داشت.

کارنامه‌ی رفتار و پوشش حرفه‌ای دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی

نام رشته تحصیلی:

شماره دانشجویی:

نام و نام خانوادگی:

سال تحصیلی:

نیمسال تحصیلی: اول / دوم

ردیف	نام درس	نام استاد	نمره رفتار حرفه‌ای	نمره پوشش حرفه‌ای			
معدل (کمی)				معدل (بر اساس ارزیابی توصیفی) *			
ضعیف	متوجه	خوب	عالی	ضعیف	متوجه	خوب	عالی

معدل بین (۱-۲) > ارزیابی توصیفی متوسط

*معدل بین (۰-۱) > ارزیابی توصیفی ضعیف

معدل بین (۳-۴) > ارزیابی توصیفی عالی

معدل بین (۲-۳) > ارزیابی توصیفی خوب

این شیوه نامه در یک مقدمه ، ۵ ماده ، ۷۸ بند و ۲۲ تبصره توسط معاونت های آموزشی و دانشجویی و فرهنگی وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی تمیه و در تاریخ ۹۱/۱۰/۱ به تصویب رسیده است و از تاریخ ابلاغ به دانشگاهها لازم الاجرا و کلیه بخشنامه های مغایر با آن فاقد اعتبار است.

منابع و مستندات

- ۱- بند الف ماده ۳ فصل اول قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران
- ۲- مصوبه جلسه ۱۹۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی ۱۳۸۹/۳/۱۸ در خصوص مصاديق پوشش (مجاز و غیر مجاز) ویژه دانشجویان
- ۳- بند ۲/۳ د ماده ۶ آیین نامه انصباطی دانشجویان جلسه ۳۵۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی ۷۴/۶/۱۴
- ۴- بند ۱ از ماده ۴ آیین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی کشور
- ۵- موارد مصوب مربوط به مصاديق البسه و آرایش غیرمجاز « مربوط به دبیر کمیسیون و مدیر کل دفتر امور اجتماعی وزارت کشور (مورخ ۱۳۷۶/۳/۲۷)
- ۶- استانداردهای ملی پوشش بیماران و کارکنان موسسات پزشکی « مورد تأیید معاونین آموزشی ، دانشجویی- فرهنگی و سلامت در تاریخ ۱۳۸۷/۲/۲۲
- ۷- آیین نامه پوشش و رفتار دانشجویان بالینی دانشگاه علوم پزشکی کرمان (مورخ ۱۳۸۶/۷/۳)
- ۸- آیین نامه پوشش و رفتار دانشجویان بالینی دانشگاه علوم پزشکی قم
- ۹- بررسی ضوابط پوشش تعدادی از دانشگاههای خارج از کشور توسط معاونت فرهنگی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها در سال ۱۳۸۵
- ۱۰- آیین نامه اجرایی ضوابط پوشش و آراستگی دانشجویان « نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها در سال ۱۳۸۵
- ۱۱- اصول حرفه ای پوشش دانشجویان پزشکی در محیطهای آموزشی و بیمارستان (دانشگاه تهران- ۱۳۸۶)
- ۱۲- « پوشش برای دانشجویان پزشکی » (دانشگاه تهران- ۱۳۸۶)
- ۱۳- متن کامل قانون گسترش فرهنگ عفاف و حجاب مصوب ۱۳ دی ۱۳۸۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی
- ۱۴- استفاده از تجربه های موفق مدیران فرهنگی آنان (تهران - ایران - شیراز - کرمان - تبریز - سمنان - کاشان و زنجان)
- ۱۵- دانشجویان عضو مجمع صنفی ، تشکلها ، انجمنها و کانونها (از سه گروه آموزش پزشکی ، پرآپزشکی ، پرستاری و مامایی و از سه دانشگاه علوم پزشکی تهران و ایران)